

ધોરણ : 7

ગુજરાતી

પાઠ : 14

ભમીએ ગુજરાતે : દક્ષિણ ભણી

અભ્યાસ / સ્વાધ્યાય સોલ્યુશન

Sem : 2

અભ્યાસ

પ્રશ્ન: 1 નીચેના દરેક પ્રશ્નોના ઉત્તર માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી
સાચો ઉત્તર શોધી તેનો કમ-અક્ષર પ્રશ્નની સામે માં

લખો:

ઘ

(1) સુરત શહેર કઈ નદીના કિનારે આવેલું છે?

(અ) મહી

(ખ) વિશામિત્રી

(ગ) નર્મદા

(2) લાકડીના પુલ આગામ જહાજમાં બેસી મક્કે હજ કરવા
કોણ ગયું હતું?

૫

(અ) ઔરંગઝેબ

(ખ) અકબર

(ગ) શાહજહાં

(ધ) જહાંગિર

(૩) ભારતમાં થમોપોલી તરીકે ક્યું સ્થળ જાણીતું છે?

ખ

(ક) કતારગામ

(ખ) બારડોલી

(ગ) હરિપુરા

(ધ) વરાણી

૫

(૪) ભીલ રાજાઓની મહોલાત જોવા ક્યાં જવું પડે?

(ક) રાજ્યપીપળામાં

(ખ) સુરતમાં

(ગ) નર્મદાનાં જંગલોમાં

(ઘ) સાતપુડાના કુંગરોમાં

પ્રશ્ન: 2 નીચેના પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો:

(1) પાઠના પ્રારંભે આપેલા નકશામાં ક્યાં ક્યાં શહેરોનાં નામ છે?

➤ પાઠના પ્રારંભે આપેલા નકશામાં આ શહેરોનાં નામ છે: અંકલેશ્વર,
ભરુચ, રાજપીપળા, સુરત, બારડોલી, કામરેજ, ડલોલી, સીંગણાપોર,
માંડવી, લીમપોર, કુમસ, હજુરા અને સોનગઢ.

(2) તાપી નદીને કોણી પુત્રી કહી છે?

➤ તાપી નદીને સૂર્યની પુત્રી કહી છે.

(3) અંગ્રેજોએ 'ખૂંટો બેસાડયો' એટલે શું?

➤ અંગ્રેજોએ 'ખૂંટો બેસાડયો' એટલે અંગ્રેજોએ પાચો નાખ્યો,
થાણું નાખ્યું.

(4) અકબરે ક્યાં પડાવ નાખ્યો હતો?

➤ અકબરે તાપી નદીને કંઢે આવેલા કિલ્લા પાસે પડાવ
નાખ્યો હતો.

(5) સુરત શહેરમાં કઈ કઈ પરદેશી જાતિઓ આવેલી?

➤ સુરત શહેરમાં આ પરદેશી જાતિઓ આવેલી :
કિરંગી, અંગ્રેજ, વલંદા (ડચ), ફેન્ય, મોગાલ વગેરે.

સ્વાધ્યાય

પ્રશ્ન: 1 નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

(1) આ પાઠમાં આવતી કાવ્યપંક્તિઓ લખો.

➤ આ પાઠમાં આવતી કાવ્યપંક્તિઓ :

(i) 'મોજશોખ' ને ખાણીપીણી સુરતીલાલા સહેલાણી,
વાડી, ગાડી, લાડીમાં તે કીધી જિંદગી ધૂળધાણી.'

(ii) 'સોનાની મૂરત સૂરત, આ તે શા તુજ હાલ !'

(iii) 'વેડ, ડલોલી અને સીંગણપોર,

જતાં-આવતાં થાય બપોર.'

(2) અહીં લેખકે 'મહાભારત' સાથે સંકળાયેલા ક્યા સંદર્ભોનો ઉલ્લેખ
કર્યો છે?

- અહીં લેખકે મહાભારત સાથે સંકળાયેલા આ સંદર્ભોનો ઉલ્લેખ
કર્યોછું :
- કુરુક્ષેત્રનું મેદાન, પાંડવોની ગુફા, ભીમની ગાદા, હેડંબાવન વગેરે.

(3) આ પાઠમાં લેખકે નર્મદા નદી માટે કયાં વિશેષણો વાપર્યો છે ?
તે શું શું સૂચવે છે?

- આ પાઠમાં લેખકે નર્મદા નદી માટે આ વિશેષણો વાપર્યો છે:
- મનમોહક, રમ્ય, ભવ્ય, સોહામણી, આહલાદક, સંતોની શિરછત્ર,
સામવેદના શલોકોથી અલંકારાયેલી, અનસૂયાની પરમ સખીજન
અને પ્રાતઃસ્મરણીય.
- તાપીનો સંગમ મનને મોહ પમાડે એવો છે. તેથી એને લેખકે
'મનમોહક' કહ્યો છે. 'રમ્ય', 'ભવ્ય', 'સોહામણી', 'આહલાદક'

જેવાં વિશેષણો તાપીના સૌંદર્ય તેમજ કુદરતની રમણીયતાનો નિર્દેશ કરે છે. ‘સંતોની શિરછત્ર’, ‘સામવેદના શલોકોથી અલંકારાયેલી’, ‘અનસૂયાની પરમ સખીજન’, ‘પ્રાતઃસ્મરણીય’ વિશેષણો તાપીના કિનારાની સંસ્કૃતિ, એનો વારસો તેમજ ભારતીય અધ્યાત્મની પરંપરા સૂચવે છે.

(4) આ પાઠમાંથી પાંચ ઉદ્ગારવાચક વાક્યો શોધીને લખો.

1. તાપીનો આ સંગમ કેટલો મનમોહક છે!
2. અહીં પણ ફુક્ષેત્રનું મેદાન!
3. જ્વાળામુખીએ કરેલી અગાનની ઉલટીઓની નિશાનીઓ!
4. સાડીનવસો કિલોમીટરનો કાંઠો, અમરકંટકથી અહીં સુધી
મા!
5. તમે અમારે માટે શું શું નથી લાવ્યાં !

(5) આ પાઠમાં આવતી કહેવતો લખો.

► આ પાઠમાં આવતી કહેવતો :

(1) ‘વેદ ડલોલી અને સીંગણાપોર, જતાં-આવતાં થાય
બપોર.’

(2) ‘આપણે બારણે પારકી લડાઇ.’

પ્રશ્ન: 2 બંધબેસતાં જોડકાં જોડો :

વિભાગ 'ક'

(1) સૂર્યની પુત્રી

બારડોલી

(2) ખારવા-ખલાસી માટે

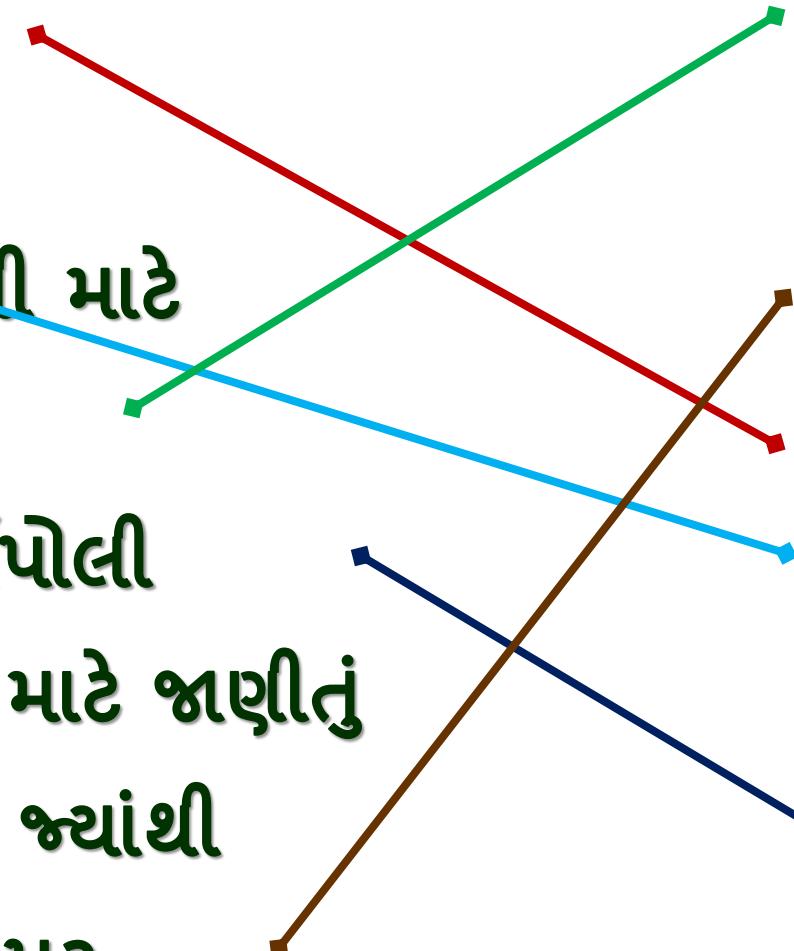
જગમશહૂર

(3) ભારતનું થર્મોપોલી

(4) ભૂતિયા ટેકરા માટે જાણીતું

(5) રાણી રૂપમતી જ્યાંથી

ગિરિ-અટારી પર

વિભાગ 'ખ'

(1)

(2) માંડવગઢ

(3) તાપી

(4) લીમપોર

(5) ડલોલી

પ્રશ્ન 3. નીચેનાં વાક્યોમાંથી પ્રશ્નવાચક વિશેષણો શોધીને લખો:

- (1) નર્મદામૈયા ગુજરાતે પધારતાં કેવાં જજવલ્યમાન બને છે? - કેવા
- (2) તમે અમારા માટે કેવી જલેબી લાવ્યા છો? -
કેવી
- (3) સોનગઢનાં જંગલોમાં ક્યાં ક્યાં વૃક્ષો છે? - ક્યાં
- (4) કુરુક્ષેત્રના મેદાનને શું માનવું? - શું

આ પ્રવાસમાં જવા માટે તમારા પિતાની મંજૂરી લેવા માટે
તમને પત્ર લખો.

ઉદય પટેલ,
2, અનુપસિંહ

ઇતાલય,

વધાસી રોડ,

નિડયાદ.

ઓગસ્ટ 4,

2015.

પ્ર. પિતાજી,

પ્રવાસનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. તમે ૨જા આપો તો મારી પણ
જવાની ઈચ્છા છે. જો હું આ પ્રવાસમાં જોડાઉં તો મારે પ્રવાસ ફી પેટે
₹ 500 ભરવા પડશે. તમારી પરવાનગીનો પત્ર લખશે અને ₹ 500
મોકલશે. વાલીનો લેખિતમાં પત્ર શાળામાં ૨જી કરવાનો હોઈ
સંમતિપત્ર તરત મોકલશોજુ.

આજાંક્રિત,

ઉદ્યના પ્રણામ

પ્રશ્ન: 5 તમારી શાળામાંથી શૈક્ષણિક પ્રવાસ યોજયો હતો. આ વિષયને લઈ 'અખબાર નોંધ' તૈયાર કરો

- માનનીય તંત્રીશ્રી, તા. 12 -
09 – 2014
'લોકસેવા' દૈનિક,
પાવન ચોકડી, મકતુપુર રોડ,
ગોલવાડ, આનંદપુર.

આ સાથે મોકલેલ 'અખબાર નોંધ' આપના લોકપ્રિય
દૈનિકમાં પ્રકાશિત કરી આભારી કરશોજ.

બીડાણ : અખબારી નોંધ

પટવા

પ્રવાસ

આપનો વિશ્વાસુ,
દયાનંદ

'સ્થાનિક સમાચાર'માં છાપવાની અખબાર નોંધ

પાવન ચોકડી, આનંદપુરમાં આવેલા ગણેશ વિદ્યાલયનાં 40 બાળકો
આબુ-અંબાજી જેવાં સુંદર સ્થળોનો પ્રવાસ કરીને પાઇં આવી ગયાં છે.

THANKS

SUBSCRIBE